

รายงานสอบสวนอุบัติเหตุรถโดยสารไม่ประจำทางเสียหลัก ตกร่องกลางถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 117 นครสวรรค์-พิษณุโลก หลักกิโลเมตรที่ 80-81 ตำบลเนินปอ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

ระพีพรรณ พันสดี ส.บ., จิรายุทธ แพทอง ส.บ.

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเนินปอ

ณัฐกรรณ์ จินาพรรณ ส.ม.

สำนักสาธารณสุขอำเภอสามง่าม

บทคัดย่อ

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2563 เวลา 19.30 น. ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) รพ.สต. เนินปอ และ SRRT อำเภอสามง่าม ได้รับแจ้งทางโทรศัพท์จากพลเมืองดี ว่า พบรถโดยสารไม่ประจำทางเสียหลักตกร่องกลางถนนพลิกคว่ำบริเวณถนนทางหลวงแผ่นดิน เลข 117 นครสวรรค์-พิษณุโลก ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 80-81 ขาขึ้น หมู่ที่ 5 บ้านสระยายชี ตำบลเนินปอ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร มีผู้ได้รับบาดเจ็บจำนวน 38 ราย ไม่มีผู้เสียชีวิต ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) รพ.สต. เนินปอและ SRRT อำเภอสามง่าม ร่วมกับ ทีมปฏิบัติการสอบสวนควบคุมโรค (Joint Investigation Team: JIT) ของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 จังหวัด นครสวรรค์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร โรงพยาบาลสามง่าม โรงพยาบาลวชิราราม สำนักงานสาธารณสุข อำเภอสามง่าม ตำรวจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและทีมกู้ภัย ได้ลงพื้นที่สอบสวนอุบัติเหตุ ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยืนยันการบาดเจ็บ ศึกษาลักษณะทางระบาดวิทยาการบาดเจ็บ เพื่อระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อการบาดเจ็บ และหาแนวทางป้องกันที่จำเพาะต่อเหตุการณ์ครั้งนี้

วิธีการศึกษา : 1) ศึกษาระบาดวิทยาเชิงพรรณนา โดยศึกษาภาพรวม เหตุการณ์ พฤติกรรมผู้ขับขี่ พฤติกรรมผู้โดยสาร และลักษณะการบาดเจ็บ

2) วิเคราะห์เหตุการณ์โดยใช้วิธีการของ The Haddon matrix

สรุปผลการสอบสวน : การเกิดอุบัติเหตุครั้งนี้สันนิษฐานว่า สาเหตุน่าจะมาจากการที่ก่อเกิดจากปัจจัยด้านคน (พนักงานขับรถ) ซึ่งคาดว่าจะขับแซงรถบรรทุกพ่วง ขณะที่แซงรถบรรทุกพ่วง ส่วนท้ายของรถบรรทุกพ่วงท้ายได้เบียดเข้ามาในเลน จึงได้หักหลบส่วนท้ายของรถบรรทุกพ่วง ทำให้ล้อด้านหน้าขวาตกถนน พนักงานขับรถพยายามจะบังคับล้อรถด้านขวาขึ้นบนถนน ประกอบกับสภาพยางรถหลังขวาไม่มีดอกยาง จึงไม่สามารถบังคับขึ้นถนนได้ รถโดยสารไม่ประจำทางจึงได้ไถลไปชนกับเสาไฟฟ้าส่องสว่างข้างทางและตกลงในร่องกลางถนน และได้พลิกคว่ำในที่สุด

สรุปและวิจารณ์ผล : อุบัติเหตุครั้งนี้ ถือได้ว่ามีความรุนแรง มีผู้บาดเจ็บเนื่องจากมีผู้เสียชีวิตทันทีในที่เกิดเหตุ 3 ราย ซึ่งมีปัจจัยที่ก่อให้เกิดหลายสาเหตุ จากการสอบสวนอุบัติเหตุการบาดเจ็บครั้งนี้ พบว่า สิ่ง que เพิ่มโอกาสระดับความรุนแรงของการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุครั้งนี้ คือ การเกิดอุบัติเหตุทางถนนที่เกิดจากรถโดยสารปรับอากาศ (รถทัวร์) ส่วนใหญ่เกิดจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของผู้ขับขี่ ได้แก่การพักผ่อน ไม่เพียงพอ (หลับใน)

การไม่ชำนาญในเส้นทางที่เดินรถ และการพยายามจะแซงรถคันหน้าแต่ไม่สามารถแซง ได้ทัน และส่วนหนึ่งมาจากสภาพตัวรถที่เก่า ระบบความปลอดภัยต่างๆ ไม่อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์^(1,3) จึง เป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุทางถนน ซึ่งอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น และพบการเสียชีวิตสูงจะเกิดในช่วงเวลากลางคืนร้อยละ 56 และเกิดบนถนนทางตรงร้อยละ 67⁽²⁾ ซึ่งสอดคล้อง กับการเกิดอุบัติเหตุในครั้งนี้เนื่องจากเป็นเวลากลางคืน และบนถนนทางตรงจึงเกิดความรุนแรงมากกว่าที่ควรจะเป็น ก่อให้เกิดการบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก

คำสำคัญ : การบาดเจ็บและเสียชีวิต, อัมเอนสามง่าม, อุบัติเหตุทางรถยนต์

ความเป็นมา

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2563 เวลา 19.30 น. ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) รพ.สต. เนินปอ และ SRRT อัมเอนสามง่าม ได้รับแจ้งทางโทรศัพท์จากพลเมืองดีว่า พบรถโดยสารไม่ประจำทางเสียหลักตรงกลางถนน พลิกคว่ำบริเวณถนนทางหลวงแผ่นดิน เลข 117 นครสวรรค์-พิษณุโลก ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 80-81 ขาขึ้น หมู่ที่ 5 บ้านสระยายชี ตำบลเนินปอ อัมเอนสามง่าม จังหวัดพิจิตร มีผู้ได้รับบาดเจ็บจำนวน 38 ราย ไม่มีผู้เสียชีวิต พนักงานขับรถโดยสารไม่ประจำทาง ได้ขับรถโดยสารนำแรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชากลับบริเวณที่พักก่อสร้างศาลจังหวัดอุตรดิตถ์ เมื่อถึงที่เกิดเหตุโดยรถโดยสารได้ไถลลงไปในร่องกลางถนน ระยะทางประมาณ 200 เมตร จึงได้พลิกคว่ำบริเวณร่องกลางถนน

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) รพ.สต. เนินปอและ SRRT อัมเอนสามง่าม ร่วมกับ ทีมปฏิบัติการสอบสวนควบคุมโรค (Joint Investigation Team: JIT) ของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร โรงพยาบาลสามง่าม โรงพยาบาลชริบารมี สำนักงานสาธารณสุขอัมเอนสามง่าม ตำรวจองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและทีมกู้ภัยได้ลงพื้นที่สอบสวนอุบัติเหตุ ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยืนยันการบาดเจ็บ ศึกษาลักษณะทางระบาดวิทยาการบาดเจ็บ เพื่อระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อการบาดเจ็บ และหาแนวทางป้องกันที่จำเพาะต่อเหตุการณ์ครั้งนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบาดเจ็บและเสียชีวิตตามลักษณะบุคคล เวลา สถานที่

2. เพื่อหาสาเหตุและปัจจัยของการเกิดอุบัติเหตุ
3. เพื่อหาปัจจัยในการสนับสนุนการป้องกันและควบคุมการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุหมู่

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาการบาดเจ็บวิทยาเชิงพรรณนา โดยศึกษาภาพรวม เหตุการณ์ พฤติกรรมผู้ขับขี่ พฤติกรรมผู้โดยสาร และลักษณะการบาดเจ็บ โดย

- 1.1 ตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังการเกิดอุบัติเหตุ และจำนวนผู้บาดเจ็บ เพื่อยืนยันการเกิดอุบัติเหตุและจำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บจากผู้รับผิดชอบงานบาดเจ็บ โรงพยาบาลสามง่าม โรงพยาบาลชริบารมี สำนักงานสาธารณสุขอัมเอนสามง่าม จังหวัดพิจิตร และสำนักงานสาธารณสุขอัมเอนชริบารมี จังหวัดพิจิตร

- 1.2 สัมภาษณ์พยาบาลเวรประจำวันผู้ช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ พนักงานขับรถ และพยาบาลประจำรถพยาบาล ในวันที่เกิดอุบัติเหตุ

- 1.3 รวบรวมข้อมูลประวัติการเจ็บป่วย และการรักษาจากโรงพยาบาล

- 1.4 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับยานพาหนะ โดยสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจ คนขับรถพยาบาล และศึกษาจากภาพถ่ายที่เกิดเหตุ สภาพรถที่เกิดอุบัติเหตุ

- 1.5 ศึกษาสภาพแวดล้อมของที่เกิดเหตุ สสำรวจถนน เส้นทาง สัญญาณไฟจราจร และสอบถามเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้เห็นเหตุการณ์ ชาวบ้านที่อาศัยใกล้จุดเกิดเหตุ โรงพยาบาลประจำรถ และคนขับรถพยาบาล ทีมกู้ชีพ

2. วิเคราะห์เหตุการณ์โดยใช้วิธีการของ The Haddon matrix, เครื่องมือที่ใช้ในการสอบสวนแบบสอบสวนการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการจราจร

ของสำนักกระบาดวิทยาประกอบด้วยแบบสอบถามสถานที่เกิดเหตุและสภาพแวดล้อม พฤติกรรมผู้ขับขี่และผู้โดยสาร แบบสอบถาม ยานพาหนะ แบบวิเคราะห์ลักษณะการชนเชิงลึก ด้วยเหตุการณ์ จำลอง และแบบตรวจสอบการเก็บข้อมูลสนามและการถ่ายภาพ

ผลการสอบสวน

1. ศึกษากระบาดวิทยาเชิงพรรณนา โดยศึกษาภาพรวม เหตุการณ์ พฤติกรรมผู้ขับขี่ พฤติกรรมผู้โดยสาร และลักษณะการบาดเจ็บ

การศึกษาด้านยานพาหนะ

เป็นรถโดยสารไม่ประจำทาง (เช่าเหมา) มาตรฐาน ม.3 (ข) ปรับอากาศ ของบริษัทศิลาอาสน์ขนส่ง จำกัด มีใบอนุญาตผู้ประกอบการขนส่งประเภท รถโดยสารไม่ประจำทาง มีการติดตั้ง GPS ตรวจสอบสภาพเพื่อใช้จดทะเบียน เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2562 วันสิ้นอายุภาษี 30 กันยายน 2563 หลังเกิดเหตุรถโดยสารไม่ประจำทางเสียหลักตกขอบถนนชนกับเสาไฟฟ้าส่องสว่างในร่องกลางถนน แล้วพลิกคว่ำในร่องกลางถนนสภาพรถพบว่าด้านขวาของรถตะแคงลงไปร่องกลางถนน ด้านหน้ารถมีรถชนกับเสาไฟฟ้าส่องสว่างข้างทาง ทั้ง 2 ด้าน จากจุดที่รถโดยสารไม่ประจำทางไถลงจากถนนจนถึงร่องกลางถนนประมาณ 200 เมตร ไม่พบรอยเบรก

ลักษณะทางประชากรของผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต

จากการสอบสวนเหตุการณ์ครั้งนี้ พบมีผู้ประสบเหตุจำนวน 41 ได้รับบาดเจ็บ จำนวน 38 ราย ไม่มีผู้เสียชีวิต ผู้ได้รับบาดเจ็บเป็นชาวไทย 3 ราย เพศชาย 2 ราย เพศหญิง 1 ราย และแรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชา จำนวน 35 ราย เพศชาย 19 ราย เพศหญิง 16 ราย ถูกส่งไปรับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลสามง่าม จำนวน 24 ราย เป็นชาวไทย จำนวน 2 ราย เพศชาย 1 ราย แพทย์รักษาไว้เป็นผู้ป่วยใน เพศหญิง 1 ราย บาดเจ็บเล็กน้อย แพทย์อนุญาตให้กลับบ้านได้ เป็นแรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชา จำนวน 22 ราย เพศชาย จำนวน 11 ราย แพทย์รักษาไว้ในโรงพยาบาลจำนวน 3 ราย และหนึ่งในจำนวนนี้ได้ส่งตัวไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลพิจิตร เนื่องจากกล้ามเนื้อบริเวณแขนขวาด้านหน้ามีการฉีกขาด ที่เหลือบาดเจ็บเล็กน้อย แพทย์อนุญาตให้กลับบ้านได้ เพศหญิง

จำนวน 11 ราย แพทย์รักษาไว้เป็นผู้ป่วยใน 3 ราย ที่เหลือบาดเจ็บเล็กน้อย แพทย์อนุญาตให้กลับบ้านได้ โรงพยาบาลวชิรบำรุงมี จำนวน 14 ราย เป็นชายไทย จำนวน 1 ราย และแรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชา เพศชาย จำนวน 8 ราย เพศหญิง จำนวน 5 ราย บาดเจ็บเล็กน้อย แพทย์อนุญาตให้กลับบ้านได้ พบผู้ไม่มีอาการบาดเจ็บ จำนวน 3 ราย แรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชา เพศชาย 1 ราย และเพศหญิง 2 ราย ไม่มีผู้เสียชีวิต

พฤติกรรมมารุบัติ

ด้านพนักงานขับรถโดยสารไม่ประจำทาง เพศชาย

อายุ 41 ปี มีประสบการณ์การขับขี่รถโดยสาร ไม่ประจำทางประมาณ 19 ปี ไม่มีโรคประจำตัว ค้นเคยกับถนนเส้นทางนี้ เนื่องจากได้ขับรถโดยสาร ไม่ประจำทางเป็นประจำ ซึ่งได้ทำการระมัดระวังเมื่อมาถึงบริเวณนี้ เนื่องจากถนนมีสภาพชำรุด หลุดตัวเป็นร่อง ซึ่งทุกคนในบริษัททราบและได้บอกต่อๆ กัน พนักงานได้รับบาดเจ็บปานกลาง แพทย์ได้รับการรักษาตัวไว้เป็นผู้ป่วยใน และอนุญาตให้กลับบ้านได้ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 ได้รับการเป่าตรวจระดับแอลกอฮอล์ ไม่พบระดับแอลกอฮอล์

(จากคำบอกเล่าผู้เห็นเหตุการณ์และเจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.หนองโสน) หลังเกิดเหตุได้มีรถกู้ภัยเข้ามาช่วยเหลือพร้อมเจ้าหน้าที่ตำรวจ นำส่งผู้บาดเจ็บไปยังโรงพยาบาลสามง่าม และโรงพยาบาลวชิรบำรุง ได้ข้อมูลจากญาติว่า ผู้รับเหมาก่อสร้างได้ว่าจ้างรถโดยสารไม่ประจำทางของบริษัทศิลาอาสน์ขนส่งจำกัด ยี่ห้อ ISUZU หมายเลขทะเบียน 30-0156 อุตดิตถ์ สีเหลือง เขียว ให้นำแรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชาไปต่อพาสปอร์ตและใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวชาวกัมพูชา แถวถนนพุทธมณฑล สาย 3 โดยออกเดินทางจากสถานที่ก่อสร้างศาลจังหวัดอุดรดิตถ์ ในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563 เวลา ประมาณ 19.00 น. และเดินทางถึงสถานที่ต่อใบอนุญาต ในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2563 หลังจากที่ได้รับแรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชา ได้ดำเนินการต่อใบอนุญาตเสร็จเรียบร้อยแล้ว พนักงานขับรถโดยสารไม่ประจำทาง ได้ขับรถโดยสารนำแรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชา กลับบริเวณที่พักก่อสร้างศาลจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้ออกเดินทางในเวลา ประมาณ 15.00 น. โดยได้แวะพักที่สถานีบริการน้ำมัน ปตท.เนินปอ/หนองโสน อำเภอสามง่าม

จังหวัดพิจิตร เพื่อเติมน้ำมันและให้แรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชา พักผ่อนระหว่างเดินทาง ในเวลาประมาณ 18.30 น. หลังจากเติมน้ำมันเสร็จก็ได้เดินทางต่อ โดยออกมาจากสถานีบริการน้ำมัน ปตท.เนินปอ/หนองโสน ในเวลาประมาณ 19.00 น. ออกเดินทางมาได้ประมาณ 10 นาที มาถึงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 80-81 ได้พยายามขับแซงรถบรรทุกพ่วงที่ขับอยู่ในเลนซ้าย ขณะที่กำลังจะขับแซงรถบรรทุกพ่วงท้ายได้เบียดมาทางเลนขวา พนักงานขับรถโดยสารประจำทางจึงได้หักหลบ ทำให้ล้อรถด้านขวาหน้าตกถนน พนักงานขับรถโดยสารได้พยายามประคองรถและจะนำล้อรถด้านขวามาดำเนินถนน แต่ไม่สามารถนำขึ้นมาได้ ระหว่างขึ้นเนินดินทำให้รถเสียหลักพลิกตะแคงไปทางด้านขวา ประกอบกับถนนบริเวณนั้นมีลักษณะเป็นขรุขระทรุดตัวเป็นร่อง ประกอบกับสภาพยางรถหลังขวาไม่มีดอกยาง จึงทำให้รถโดยสารไถลไปชนกับเสาไฟฟ้าให้แสงสว่างที่ติดตั้งอยู่ขอบถนนด้านขวา จำนวน 2 ต้น หลังจากนั้นรถโดยสารได้ไถลลงไปในร่องกลางถนน ระยะทางประมาณ 200 เมตร จึงได้พลิกคว่ำบริเวณร่องกลางถนน

สภาพถนนและสิ่งแวดล้อม เป็นถนนทางหลวงทางตรงเรียบยาว ไม่มีทางแยก ไม่มีทางร่วม ผิวถนนลาดยางแอสฟัลต์ แห่ง บางช่วงมีลักษณะขรุขระเป็นร่อง มีช่องจราจร 4 ช่อง มีร่องกลางถนน แบ่งระหว่าง 2 ช่องชัดเจน มีเสาไฟฟ้าให้แสงสว่าง เวลาเกิดเหตุเป็นเวลาประมาณ 19.10 น.

เส้นทางการเดินทาง

รถคันที่เกิดเหตุเริ่มออกเดินทางจากสถานที่ก่อสร้างศาลจังหวัดอุตรดิตถ์ ในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563 เวลาประมาณ 19.00 น. และเดินทางถึงสถานที่ต่อใบอนุญาต ในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2563 เวลาประมาณ 03.00 น. แรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชา ได้พักอยู่บริเวณที่

รับทำใบอนุญาต รวมทั้งพนักงานขับรถโดยสารไม่ประจำทาง หลังจากที่แรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชา ได้ดำเนินการต่อใบอนุญาตเสร็จเรียบร้อยแล้ว พนักงานขับรถโดยสารไม่ประจำทางได้ขับรถโดยสารนำแรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชา กลับบริเวณที่พักก่อสร้างศาลจังหวัดอุตรดิตถ์ ได้ออกเดินทางในเวลา ประมาณ 15.00 น. โดยได้แวะพักที่สถานีบริการน้ำมัน ปตท.เนินปอ/หนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร เพื่อเติมน้ำมันและให้แรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชา พักผ่อนระหว่างเดินทาง ในเวลาประมาณ 18.30 น. หลังจากเติมน้ำมันเสร็จก็ได้เดินทางต่อ โดยออกมาจากสถานีบริการน้ำมัน ปตท.เนินปอ/หนองโสน ในเวลาประมาณ 19.00 น. ออกเดินทางมาได้ประมาณ 10 นาที แต่เมื่อเดินทางมาถึงจุดเกิดเหตุ ถนนทางหลวงหมายเลข 117 นครสวรรค์-พิษณุโลก ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 80-81 ขาขึ้น หมู่ที่ 5 บ้านสระยายชี ตำบลเนินปอ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร คนขับรถได้เลือกใช้เส้นทางนี้เนื่องเป็นทางหลักเพื่อไปสู่จังหวัดอุตรดิตถ์

การศึกษาสภาพถนน และสิ่งแวดล้อม

จุดเกิดเหตุ คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 117 นครสวรรค์-พิษณุโลก ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 80-81 ขาขึ้น หมู่ที่ 5 บ้านสระยายชี ตำบลเนินปอ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร สภาพถนนบริเวณที่เกิดเหตุเป็นทางตรงเรียบยาว เป็นถนนลาดยางแอสฟัลต์ เป็น 4 ช่องทางแบ่งช่อง ไป-กลับ 2 ช่องจราจร มีร่องกลางถนนแบ่งระหว่าง 2 ช่องทางชัดเจน ไม่มีทางแยก ไม่มีทางร่วมสี่เลน มีเกาะกลางถนนแบ่งแยกช่องเดินรถ ถนนแห่งนี้ไม่มีที่กั้นมีรถสัญจรไปมาในปริมาณมาก บริเวณข้างถนนเป็นมีต้นไม้ใหญ่ขึ้นปกคลุมเต็มพื้นที่ มีเนินดินปกคลุมด้วยหญ้าและต้นไม้สูงระดับเดียวกับขอบบนของขอบถนน บริเวณที่เกิดเหตุเป็นเวลากลางวัน สภาพภูมิอากาศแจ่มใส ผิวถนนแห้ง มีเสาไฟรายทาง

รูปที่ 1 กายภาพโดยรวมบริเวณจุดเกิดเหตุ

ตารางที่ 1 Haddon Matrix

	คน	ยานพาหนะ	ถนน/สิ่งแวดล้อม
ก่อนเกิดเหตุการณ์	• คนขับรถมีประสบการณ์การขับขี่รถโดยสารประมาณ 19 ปี • ไม่มีโรคประจำตัว • ขับรถเป็นประจำ ค่อนข้างเคยกับเส้นทางบริเวณนี้ • พนักงานขับรถแวะพักเติมน้ำมัน ก่อนเกิดเหตุการณ์ประมาณ 30 นาที	• ตรวจสอบสภาพเพื่อใช้จดทะเบียนเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2562 • มีใบอนุญาตผู้ประกอบการโดยสารไม่ประจำทาง วันสิ้นอายุ 28 สิงหาคม 2562 • ติดตั้ง GPS เพื่อจำกัดความเร็ว • ความเร็วก่อนการชน 1 นาที 84 กม./ชม. (จากรายงานอุบัติเหตุการขนส่งทางถนน สำนักงานขนส่งจังหวัด พิจิตร) • ยางรถล้อหน้า 2 ข้าง ผลิตปี 2018 • ยางรถล้อหลังซ้าย ผลิตปี 2019 ยางรถล้อหลังขวา ผลิตปี 2016 ไม่มีดอกยาง	• เป็นถนนทางหลวง มีช่องจราจร 4 ช่อง • มีเส้นจราจรชัดเจน • ผิวถนนลาดยาง เรียบ • มีป้ายเตือน ง่วงจอดพัก • ก่อนถึงจุดเกิดเหตุประมาณ 3 กิโลเมตร มีสถานีบริการน้ำมันและด่านตรวจ ม • ไหล่ทางบริเวณจุดเกิดเหตุมีความลาดชันและร่องถนน ลึกประมาณ 1.50 เมตร
ระหว่างเกิดเหตุการณ์	• คนขับรถโดยสารไม่ทราบการคาดเข็มขัดนิรภัย • ผู้โดยสารไม่คาดเข็มขัดนิรภัย	• ล้อรถโดยสารไม่ประจำทางตกจากถนน พนักงานขับรถพยายามจะขับเคลื่อนรถ แต่ขึ้นไม่ได้ จึงตกลงไปในร่องกลางถนน แล้วพลิกคว่ำ	• ไม่พบรอยเบรก • ถนนบริเวณที่เกิดเหตุมีลักษณะชำรุด ท่อตัวเป็นร่อง • มีเสาไฟฟ้าให้แสงสว่าง
หลังเกิดเหตุการณ์	• ทีมกู้ภัยทีมแรกที่ไปถึงจุดเกิดเหตุ พบว่าผู้บาดเจ็บช่วยเหลือตนเองขึ้นมาจากร่องกลางถนนเรียบร้อยแล้ว • คนขับรถ ได้รับบาดเจ็บ • คนขับรถได้รับการเป่าตรวจระดับแอลกอฮอล์ ไม่พบระดับแอลกอฮอล์ • ผู้โดยสารบาดเจ็บรับรักษาแผนกผู้ป่วยใน จำนวน 8 ราย บาดเจ็บเล็กน้อยกลับบ้านได้ 30 ราย	• ด้านขวาของรถโดยสารตะแคงลงไปจมอยู่ในร่องกลางถนน • ด้านหน้ารถมีร่องรอยการชนกับเสาไฟฟ้าส่องสว่าง ทั้ง 2 ด้าน กระจกรถโดยสารด้านขวาแตก	• ตำรวจจราจรกันพื้นที่ให้รถพยาบาล และรถกู้ภัยสามารถเข้าดำเนินงานได้อย่างสะดวก

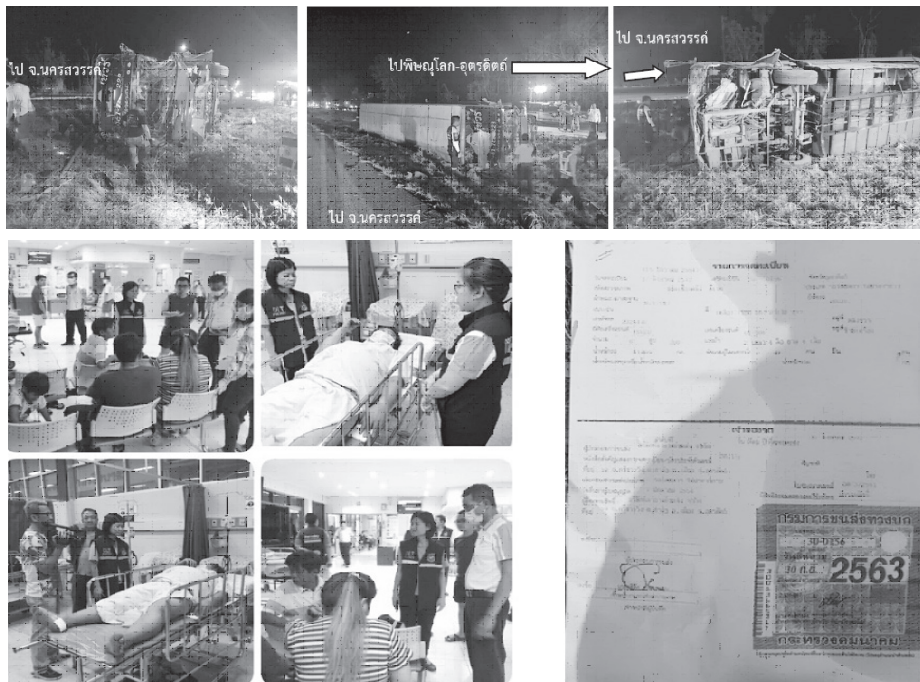
การศึกษาด้านยานพาหนะหลังเกิดเหตุ

สภาพรถที่เกิดเหตุ

รถโดยสารไม่ประจำทาง (เช่าเหมา) มาตรฐาน ม.3 (ข) ปรับอากาศ ของบริษัทศิลาอาสน์ขนส่ง จำกัด มีใบอนุญาตผู้ประกอบการขนส่งประเภท รถโดยสารไม่ประจำทาง วันที่จดทะเบียน 16/12/2554 วันที่สิ้นอายุภาษี 30/09/2563 อายุรถ 8 ปี 2 เดือน 11 วัน สถานะการชำระภาษี ไม่ขาดต่ออายุ สถานะ พรบ. มีมีการติดตั้ง GPS ตรวจสอบสภาพเพื่อใช้จดทะเบียน เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2562 วันสิ้นอายุภาษี 30 กันยายน 2563 ยี่ห้อ ISUZU สี เหลือง เขียว แดง น้ำเงิน ขาว รถ 2 เพล่า 4 ล้อ ยาง 6 เส้น หลังเกิดเหตุ สภาพรถพบว่าด้านขวาของรถ ตะแคงลงไปในร่องกลางถนน ด้านหน้ารถมีรถชนกับเสาไฟฟ้าส่องสว่างข้างทาง ทั้ง 2 ด้าน จากจุดที่รถโดยสารไม่ประจำทางไถลงจากถนนจนถึงร่องกลางถนนประมาณ

200 เมตร ไม่พบรอยเบรก บริเวณด้านหน้ารถขวาของคนขับหลังจากเกิดเหตุพบบริเวณด้านหน้ารถยุบกระจกแตกเสียหายทั้งคัน บริเวณด้านหน้ามุมขวาที่ประตูด้านคนขับ กระจกแตก บริเวณด้านข้างขวาและบริเวณด้านท้ายรถบุบยุบกระจกแตก รถเป็นลักษณะ 2 ชั้น พื้นรถชั้นล่างฉีกขาดเสียหาย ไม่มีที่เบาะนั่ง รถชั้นบน มีเบาะที่นั่งทั้งหมดจำนวน 45 ที่นั่ง (รวมที่นั่งคนขับ) สภาพเข็มขัดนิรภัยในตำแหน่งผู้ขับขี่มีสภาพปกติ ส่วนสภาพเข็มขัดนิรภัยในตำแหน่งอื่นไม่พบ เบาะที่นั่งโดยสารล้มทับกัน ไม่อยู่ในสภาพปกติ ลักษณะปกติเข็มไมล์หยุดแสดงความเร็วอยู่ที่ 0 กม./ชม. ตัวรถพังเสียหายมากทางด้านซ้ายของตัวรถ กระจกบังลมหน้าแตกละเอียด โครงสร้างตัวรถบิดงอเอียงยุบไปทางซ้าย เสียสภาพ เนื่องจากรถพลิกตะแคงขวาของหน้ารถ กระจกรถบิดงอเสียรูป ไฟหน้าด้านขวาแตกเสียหาย พบเข็มขัดนิรภัยที่เบาะผู้โดยสาร

รูปที่ 2 สภาพกายภาพ ณ ช่วงเวลาเกิดอุบัติเหตุ

รูปที่ 3 สภาพถนนที่เกิดเหตุหลังเกิดอุบัติเหตุ

รูปที่ 4 สภาพรถบัส 3 ชั้น ที่เกิดประสบเหตุ (ภาพหลังจากเกิดอุบัติเหตุ)

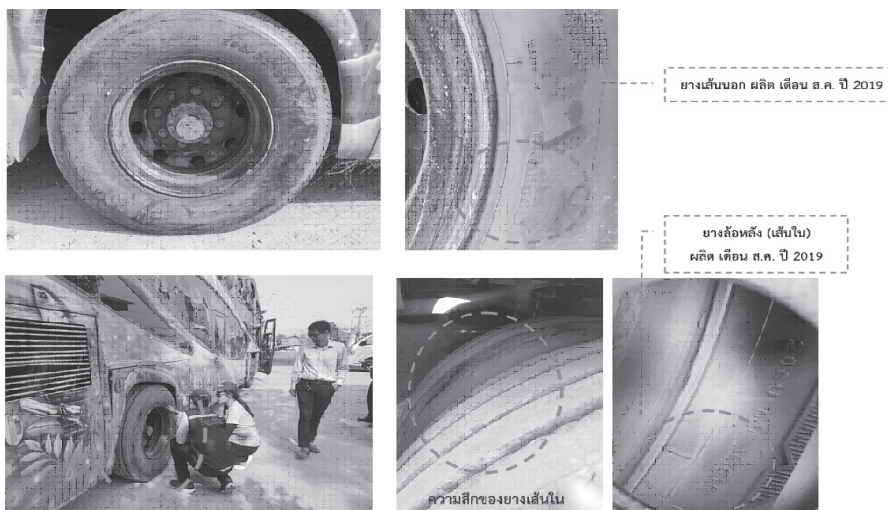
รูปที่ 5 สภาพรถคันเกิดเหตุหลังเกิดอุบัติเหตุ (ชั้นบน)

รูปที่ 6 สภาพรถคันเกิดเหตุหลังเกิดอุบัติเหตุ (ชั้นล่าง)

รูปที่ 7 สภาพล้อหลังเกิดเหตุ

รูปที่ 8 สภาพหน้ารถหลังเกิดเหตุ

การควบคุมป้องกัน

1. ควรพิจารณาปรับปรุงซ่อมแซมถนน ให้มีความลาดเอียงรับความโค้งของถนน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยตามหลักวิศวกรรมจราจร
2. ควรตัดต้นไม้และหญ้าที่ขึ้นบริเวณขอบถนน ซึ่งทำให้บดบังการมองเห็นของถนนทางโค้งในระยะไกล
3. เพิ่มสัญญาณไฟกระพริบสีเหลือง แจ้งเตือนบริเวณใกล้ที่เกิดเหตุ

อภิปรายผล

รถโดยสารไม่ประจำทางเป็นยานพาหนะที่ประชาชนนิยมใช้กันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเดินทางระยะไกลอย่างไรก็ตาม เมื่อเกิดอุบัติเหตุย่อม ส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก จากข้อมูลศูนย์ความปลอดภัยทางถนน ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2542-2548 พบว่า รถโดยสารขนาดใหญ่ประสบ อุบัติเหตุทางถนนประมาณ 4,000 คันต่อปี (4) ข้อมูลการบาดเจ็บจากโรงพยาบาล คลองขลุง ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558-15 กุมภาพันธ์ 2559 พบ ถนนพหลโยธิน ทางหลวงหมายเลข 1 ตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นจำนวน 55 ครั้ง เสียชีวิตทั้งหมด 9 ราย ประเภทยานพาหนะที่ทำให้มีผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่เกิดจากรถจักรยานยนต์ชนรถบรรทุก คิดเป็นร้อยละ 55.56 และการเกิดอุบัติเหตุทางถนนที่เกิดจากรถโดยสารปรับอากาศ (รถทัวร์) ส่วนใหญ่เกิดจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของผู้ขับขี่ ได้แก่ การพักผ่อน ไม่เพียงพอ (หลับใน) การไม่ชำนาญในเส้นทางที่เดินรถ และการพยายามจะแซงรถคันหน้าแต่ไม่สามารถแซงได้ทัน และส่วนหนึ่งมาจากสภาพตัวรถที่เก่า ระบบความปลอดภัยต่างๆ ไม่อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์^(1,3) จึงเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุทางถนน ซึ่งอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นและพบการเสียชีวิตสูงจะเกิดในช่วงเวลากลางคืนร้อยละ 56 และเกิดบนถนนทางตรงร้อยละ 67⁽²⁾ ซึ่งสอดคล้องกับการเกิดอุบัติเหตุในครั้งนี้เนื่องจากเป็นเวลากลางคืนและบนถนนทางตรง โดยปัจจัยที่เอื้อต่อการเกิดอุบัติเหตุคือ สภาพแวดล้อม มีดและไม่มีไฟให้แสงสว่าง อย่างไรก็ตาม สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุในครั้งนี้ คาดว่าเกิดจากความประมาท เนื่องจากข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุสรุปการศึกษาปัจจัยเสี่ยงตามสภาพคน รถ ถนนและสิ่งแวดล้อม

โดยอาศัยการวิเคราะห์ตามหลัก Haddon Matrix Model ดังตารางที่ 1 ซึ่งสอดคล้อง กับการเกิดอุบัติเหตุในครั้งนี้ เนื่องจากเป็นเวลากลางคืน และบนถนนทางตรง โดยปัจจัยที่เอื้อต่อการเกิดอุบัติเหตุ คือ เกิดจากปัจจัยด้านคน (พนักงานขับรถ) ซึ่งคาดว่าจะขับแซงรถบรรทุกพ่วง ขณะที่แซงรถบรรทุกพ่วง ส่วนท้ายของรถบรรทุกพ่วงท้ายได้เบียดเข้ามาในเลน จึงได้หักหลบส่วนท้ายของรถบรรทุกพ่วง ทำให้ล้อด้านหน้าขวาตกถนน พนักงานขับรถพยายามจะบังคับล้อรถด้านขวาขึ้นบนถนน ประกอบกับสภาพยางรถหลังขวาไม่มีดอกยาง จึงไม่สามารถบังคับขึ้นถนนได้ รถโดยสารไม่ประจำทางจึงได้ไถลไปชนกับเสาไฟฟ้าส่องสว่างข้างทางและตกลงในร่องกลางถนนและได้พลิกคว่ำในที่สุด

ปัญหาและข้อจำกัดในการสอบสวน

การสอบสวนครั้งนี้ได้ดำเนินการหลังเกิดเหตุ ทำให้ไม่สามารถสอบสวนเหตุการณ์ครั้งนี้จากตามสัมภาษณ์ผู้ประสบเหตุได้ทั้งหมด เนื่องจากได้รับการจำหน่ายกลับบ้านและได้เดินทางกลับที่พักคนงานก่อสร้างที่จังหวัดอุดรธานีได้จึงทำให้อาจมีข้อมูลนอกเหนือจากรายละเอียดที่ได้กล่าวไป อีกทั้งยังขาดรายละเอียดเกี่ยวกับตำแหน่งที่นิ่ง เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์กลไกการบาดเจ็บตามตำแหน่งที่นิ่ง จึงมีข้อเสนอแนะว่า หากมีการสอบสวนอุบัติเหตุทางถนน ควรเชิญผู้เชี่ยวชาญทางวิศวกรรมเครื่องกลไปยังสถานที่เกิดเหตุด้วยกัน

สรุปผลการสอบสวน

เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นจากปัจจัยหลายอย่าง ประกอบกันจากการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยที่มีส่วนให้เกิดความเสี่ยง ได้แก่ น่าจะเกิดจากปัจจัยด้านคน (พนักงานขับรถ) ซึ่งคาดว่าจะขับแซงรถบรรทุกพ่วง ขณะที่แซงรถบรรทุกพ่วง ส่วนท้ายของรถบรรทุกพ่วงท้ายได้เบียดเข้ามาในเลน จึงได้หักหลบส่วนท้ายของรถบรรทุกพ่วง ทำให้ล้อด้านหน้าขวาตกถนน พนักงานขับรถพยายามจะบังคับล้อรถด้านขวาขึ้นบนถนน ประกอบกับสภาพยางรถหลังขวาไม่มีดอกยาง จึงไม่สามารถบังคับขึ้นถนนได้ รถโดยสารไม่ประจำทางจึงได้ไถลไปชนกับเสาไฟฟ้าส่องสว่างข้างทางและตกลงในร่องกลางถนนและได้พลิกคว่ำในที่สุด การออก

ใบอนุญาตขับขี่รถทุกประเภทอาจไม่เพียงพอ สำหรับผู้ขับขี่รถโดยสารลักษณะดังกล่าว ซึ่งต้องมีทักษะที่ดีกว่าและความรับผิดชอบต่อสังคมมากกว่า และพบว่ามีข้อบกพร่องในระบบมาตรฐานการตรวจสภาพรถโดยสารปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ ได้แก่ คนขับรถโดยสารขาดความชำนาญและไม่สามารถตัดสินใจควบคุมรถได้อย่างถูกต้อง ทำให้รถเกิดการเสียหลัก และสภาพรถที่มีอายุการใช้งานนานซึ่งระบบเบรกไม่มีกลไกช่วย เรื่องความปลอดภัยปัจจัยที่ทำให้การบาดเจ็บรุนแรงมากขึ้น ได้แก่ ไม่มีเข็มขัดนิรภัยภายในห้องโดยสาร หมุดยึดที่นั่งกับพื้นห้องโดยสารไม่มีความแข็งแรงพอ กระจกห้องโดยสารที่มีคม และตัวห้องโดยสารที่ไม่สามารถรองรับแรงกระแทกในลักษณะดังกล่าวได้ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ทำให้การบาดเจ็บขึ้นและจากปัจจัยของแรงเหวี่ยงของตัวรถที่มีความสูงของตัวรถขณะกำลังแซงรถบรรทุกพ่วง สภาพของยางรถประกอบด้วยความเร็วก่อนการชน 1 นาที 84 กม./ชม. (จากรายงานอุบัติเหตุการขนส่งทางถนน สำนักงานขนส่งจังหวัดพิจิตร) แล้วลักษณะพื้นผิวถนนไม่สามารถทำให้คนขับอยู่ในสถานะที่ไม่สามารถควบคุมรถได้จึงทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. พนักงานขับรถโดยสารต้องมีความตระหนักในการขับรถ โดยการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และเน้นย้ำให้ใช้ความระมัดระวังในการขับขี่มากยิ่งขึ้น โดยเน้นไปที่ผู้ประกอบการทุกระดับ
2. จัดระเบียบของขนส่งโดยสารสาธารณะที่เป็นรถเสริมให้เป็นไปตามมาตรฐานรถสาธารณะ เช่น
  - ระยะทาง 500 กิโลเมตรจะต้องมีพนักงานขับรถ 2 คน
  - จะต้องมีการผลัดเปลี่ยนพนักงานขับรถทุกๆ 4 ชั่วโมง
  - การแก้ไขปัญหาที่เป็นรูปธรรมที่เกิดจากการการสอบสวน เช่น เพิ่มจุดไฟกระพริบเตือน, ป้ายเตือน, ธงสี, สีแดงเตือนบนผิวจราจร ที่เกิดเหตุบ่อยๆ เป็นต้น
3. ส่งเสริมให้เกิดศูนย์ความปลอดภัยทางถนนอำเภอ ให้มีกระบวนการสอบสวนสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุให้เป็นแบบสหสาขา อย่างเป็นรูปธรรม

4. ผู้ขับขี่และผู้โดยสารควรคาดเข็มขัดนิรภัยทุกครั้งที่นั่งประจำเบาะผู้โดยสาร

รถโดยสารประจำทาง (บริษัทเดินรถโดยสาร)

- ควรมีมาตรการหรือนโยบายที่เฉพาะของบริษัท เพื่อบังคับให้ผู้โดยสารคาดเข็มขัดนิรภัยทุกครั้ง

- ควรมีการอบรมพนักงานขับรถอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ขับรถอย่างปลอดภัย

- ด้านผู้ประกอบการขนส่ง ควรมีการตรวจเช็ครถเป็นระยะ หากรถอยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์ต้องไม่นำมาให้บริการ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทบทวน หรือมีมาตรการในเรื่องต่อไปนี้

1. การคาดเข็มขัดนิรภัย ผู้โดยสารรถทุกประเภทก่อนรถออก หรือในระหว่างการเดินทาง ควรมีการตรวจโดยผู้ขับขี่ (ถ้าเป็นรถที่ไม่มีพนักงาน) หรือพนักงานประจำรถ หรือเจ้าหน้าที่ด้านตรวจบ้าง ในด้านการคาดเข็มขัดนิรภัยทุกครั้ง

2. ควรมีการสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยให้กับผู้ขับขี่ และผู้โดยสารรถประจำทาง

กิตติกรรมประกาศ

การสอบสวนการบาดเจ็บในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงเกิดจากหลายหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือ โดยเฉพาะหน่วยงานด้านสาธารณสุข ได้แก่ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสามง่าม ปก.จังหวัดพิจิตรขนส่งแขวงทางหลวงอำเภอวาริชภูมิ ที่ว่าการอำเภอสามง่าม เทศบาลเนินปอ ทีมกู้ชีพ ตำบลเนินปอ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โรงพยาบาลสามง่าม พนักงานสอบสวนเจ้าของคดี สถานีตำรวจภูธรหนองโสน เจ้าของสำนวนคดี และผู้ร่วมสอบสวนทุกท่าน รวมถึงญาติผู้เสียชีวิตตลอดจนพยานทุกคน ที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการสอบสวนการเกิดอุบัติเหตุในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

1. ธรรมนูญต์ ไวยเนตร. แนวทางการสอบสวนสาเหตุการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการจราจรทางถนน (Road Traffic Injury

- Investigation). นนทบุรี : กลุ่มงานระบาดวิทยาโรคไม่ติดต่อสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.
2. สำนักงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. รายงานประจำปี 2556. กรุงเทพฯ : สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.
  3. กองยุทธศาสตร์และแผนงานกระทรวงสาธารณสุข. สถิติสาธารณสุข พ.ศ.2559. กองยุทธศาสตร์และแผนงานกระทรวงสาธารณสุข ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี; 2560.
  4. ธราวิทย์ อุปพงษ์และทีม. การสอบสวนการบาดเจ็บอุบัติเหตุรถโดยสารพลิกคว่ำ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี วันที่ 11 พฤศจิกายน 2549. รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ประจำปีสัปดาห์ ปีที่ 13 ;38 : 6 เมษายน 2550 ; 217-222
  5. ข้อมูลระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บของโรงพยาบาลเครือข่ายระดับชาติ, สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
  6. หน่วยเฝ้าระวังและสะท้อนสถานการณ์ความปลอดภัยทางถนน.สถิติและข้อมูล.(ออนไลน์) (วันที่ค้นหา 3 มีนาคม 2563) เข้าถึงได้จาก URL: <http://trso.thairoads.org>
  7. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข. จำนวนและอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน พ.ศ. 2559 . นนทบุรี; 2560.
  8. นันทพร กลิ่นจันทร์และคณะ. การสอบสวนการบาดเจ็บจากการจราจรทางถนน: กรณีรถกระบะนักเรียน ชนต้นไม้ข้างทางอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา วันที่ 29 กันยายน 2552. รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำปีสัปดาห์ ปีที่ 41;49 : 17 ธันวาคม 2553;782-784
  9. วิวัฒน์ สังฆะบุตร, วีระพงษ์ เรียบพร และวัฒนพงษ์ จงชานะสิทธิ์. การสอบสวนการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนกรณีรถโดยสารปรับอากาศชนกับรถบรรทุกพ่วง 18 ล้อ บนทางหลวงหมายเลข 24 (โชคชัย-เดชอุดม) อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2555. รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำปีสัปดาห์ 2555; 43: 321 – 327
  10. จันจิรา พลซา. การสอบสวนทางระบาดวิทยา. ใน: เอกสารประกอบการสอนวิทยาการระบาด. 2557
  11. จันจิรา พลซา. การเขียนรายงานการสอบสวนทางระบาดวิทยา. ใน: เอกสารประกอบการสอนวิทยาการระบาด, 2557
  12. สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค. การเขียนรายงานการสอบสวนทางระบาดวิทยา (ออนไลน์) (วันที่ค้นหา 3 มีนาคม 2563) เข้าถึงได้จาก URL: https://www.nno.moph.go.th/epidnan/mypage/investigate/Investigation_report.pdf
  13. ขจรศักดิ์ จันทร์พาณิชย์และคณะ. รายงานการวิจัย การประเมินความตระหนักในความปลอดภัยในการเดินทาง และการใช้เข็มขัดนิรภัยของผู้โดยสารรถโดยสารสาธารณะ. นนทบุรี: สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข; มปป. (สืบค้นวันที่ 3 มีนาคม 2563) เข้าถึงได้จาก <http://thaincd.com/document/file/download/knowledge/binder1.pdf>.
  14. ทีมพัฒนาระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บกระทรวงสาธารณสุข.คู่มือการใช้แบบบันทึกข้อมูลเฝ้าระวังการบาดเจ็บแห่งชาติ (ฉบับปรับปรุงพ.ศ.2560)(อินเทอร์เน็ต).กรกฎาคม 2560 (เข้าถึงเมื่อ 3 มีนาคม 2563]. เข้าถึงได้จาก <http://thaincd.com/document/file/download/paper-manual/คู่มือการใช้แบบบันทึกข้อมูลเฝ้าระวังการบาดเจ็บแห่งชาติ.pdf>